

TR
24.03.2014.

20.03.2014 r.
NB/11/ 616/2014

[Handwritten signature]

VD
+ SM
+ OP
AC
25.3.14
FEM (do 31.03)
24.03.14
P. Gencich

Pan
Mirosław Koziura
Wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego
ul. Poniatowskiego 31
40-055 Katowice

Szanowny Panie Prezesie

Uprzejmie dziękujemy za przesłanie nam pismem 3790/03/2014/SM z dnia 11 lutego 2014 r. nowej wersji projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyrobów dopuszczonych do stosowania w zakładach górniczych. W załączeniu przedkładamy nasze uwagi i propozycje do wymienionego projektu do wykorzystania w ramach uzgodnień międzyresortowych.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. Systemów Zarządzania
i Certyfikacji

[Handwritten signature]
dr inż. Daniel Podgórski

Załącznik: Uwagi i propozycje CIOP-PIB do projektu z dnia 9 lutego 2014 r. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyrobów dopuszczonych do stosowania w zakładach górniczych

PR.0201.63.2013
Wyższy Urząd Górniczy
Otrzymało dn. 24.03.14
od 15223/03/2014/P - 750/14

Uwagi i propozycje CIOP - PIB do projektu z dnia 09 lutego 2014 r. rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyrobów dopuszczonych do stosowania w zakładach górniczych.

Przedstawione uwagi i propozycje dotyczą załącznika do ww rozporządzenia

1. Uwagi i propozycje ogólne

- 1.1. W nawiązaniu do uwzględnionej naszej propozycji, zgłoszonej do poprzedniego projektu, wymienionej w pkt.10 "Zestawienia opinii.." proponujemy o identyczne zastąpienie słowa „posiadać”, również w pkt 3.1.1; 3.2.1; 3.2.3 niniejszego projektu rozporządzenia.
- 1.2. Dziękując za częściowe uwzględnienie naszej propozycji, zgłoszonej do poprzedniego projektu, wymienionej w pkt 17 "Zestawienia opinii.." nie podzielamy poglądu, że pojęcie „element operacyjny” jest pojęciem prawidłowym, chociaż mogło być stosowane w przepisach branżowych. Natomiast w przepisach mających powszechne zastosowanie oraz w normach:
 - PN-EN 894-1+A1:2010P Bezpieczeństwo maszyn – Wymagania ergonomiczne dotyczące projektowania wskaźników i elementów sterowniczych. Cz. 1: Ogólne zasady interakcji między człowiekiem a wskaźnikami i elementami sterowniczymi,
 - PN-EN 894-3+A1:2010P Bezpieczeństwo maszyn – Wymagania ergonomiczne dotyczące projektowania wskaźników i elementów sterowniczych. Cz. 3: Elementy sterownicze,
 - PN-EN 61310-3:2010P Bezpieczeństwo maszyn – Wskazywanie, oznaczanie i sterowanie. Cz. 3: Wymagania dotyczące umiejscowienia i działania elementów sterowniczych,
 - polskich już obecnie wycofanych.stosowane jest pojęcie „element sterowniczy”.
W opiniowanym projekcie powstała więc sytuacja, że dla grupy elementów takich jak: przyciski, pokrętła, przełączniki, koła kierownicze itp., powszechnie określanych jako elementy sterownicze, mamy obecnie 3 nazwy: elementy sterownicze - pkt 1.1.5.2.1) i 2) wynik uwzględnienia naszej, wcześniejszej propozycji), „elementy operacyjne” – pkt 1.1.5.2.3); 4) i 10) oraz „elementy manipulacyjne” - pkt. 1.7.4.9; 1.7.5.2.4; 1.7.4. Dlatego podtrzymujemy naszą dotychczasową propozycję.
- 1.3. W nawiązaniu do uwzględnionej naszej uwagi, zgłoszonej do poprzedniego projektu, proponujemy konsekwentnie zamienić stosowane pojęcie „w taki sposób” lub „w sposób” na „tak, aby” również w pkt. 1.7.4.9; 1.7.5.2.4; 1.7.4.9 i 2.3.6. opiniowanego projektu.

1.4. Stosowane w pkt. 1.1.5.9.2.; 1.7.1.1. 4); 1.7.4.8.3); 1.7.5.1.2.6) 1.7.5.1.6.2); 1.7.4.8.3); 1.7.5.2.8.; 2.2.2.18.:

- pojęcia „akustyczne sygnały ostrzegawcze” i „sygnały akustyczne” należy zmienić, odpowiednio na „sygnały dźwiękowe bezpieczeństwa” i „sygnały dźwiękowe”, aby zachować zgodność z terminologią przyjętą w: rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r.w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz.1650 ze zm.) oraz PN - EN ISO 7731:2009E Ergonomia -
- Sygnały bezpieczeństwa dla obszarów publicznych i obszarów pracy --
Dźwiękowe sygnały bezpieczeństwa.
- wymaganie dotyczące „wyróżniania tonu sygnałów dźwiękowych” podane np. w pkt.1.7.4.8.3); 1.7.5.1.6.2): 1.7.5.2.8.3) opiniowanego projektu, proponujemy zastąpić następująco: „sygnały dźwiękowe powinny odróżniać się od innych dźwięków otoczenia”

1.5. W niektórych wymaganiach, nie zawsze precyzyjnie stosuje się takie pojęcia, jak: zagrożenie, niebezpieczeństwo, ryzyko, wyrób bezpieczny itp. W tym względzie proponujemy konsekwentnie stosować terminologię wg PN-EN ISO 12100:2012P Bezpieczeństwo maszyn - Ogólne zasady projektowania – Ocena ryzyka i zmniejszanie ryzyka , gdzie zdefiniowano:

- zagrożenie, jako potencjalne źródło szkody rozumianej jako uraz fizyczny lub pogorszenia stanu zdrowia (pkt 3.6 i 3.5)
- ryzyko, jako kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia tej szkody i jej ciężkości (pkt 3.12)

Ryzyko jest zatem swoistą miarą każdego zagrożenia. Jeśli występuje zagrożenie, to nie można zlikwidować czyli uniknąć, jak to nieprawidłowo podano np. w pkt.2.1.22.opiniowanego projektu, związanego z nim ryzyka a należy je maksymalnie ograniczać, Zatem nigdy nie osiągnie całkowitego (stuprocentowego) bezpieczeństwa, a więc np. praca lub wyrób nie mogą być „bezpieczne”, jak podano np. w pkt 1.7.5.2.7.;pkt 2.3.6. opiniowanego projektu a zapewniać bezpieczeństwo, o określonym, akceptowanym poziomie ryzyka. W tym aspekcie proponujemy dopracować , zwłaszcza przepisy ujęte w rozdziale 2.

1.6. W szeregu punktach stosowane są różnorodne wyrażenia odnośnie zaprojektowania, wykonania, doboru itp. np. w pkt 1.7.5.1.33 - „skonstruowane”: pkt 1.7.5.2.9. - „wykonana”; pkt 2.1,1; 2.1.25 i 2.2.1.1.-„zaprojektowane i wykonane” pkt 2.1.2.- „zaprojektowane i dobrane”; pkt 2.1.3. -„zaprojektowane, wykonane i zainstalowane”; pkt 2.1.6 – skonstruowane; pkt 2.1.29.- „zaprojektowane i skonstruowane”.

Naszym zdaniem wymaga to ujednoczenia. Proponujemy, generalnie stosować wyrażenie „zaprojektowane i wykonane”, gdyż te fazy zawsze decydują o spełnieniu określonych wymagań i stosownie je uzupełniać.

Uwagi i propozycje szczegółowe.

Pkt. 1.1.2.3.4 Usunąć słowo „jest”.

Pkt. 1.1.2.5.1. Proponuje się po słowie „osłonięte”, dodać „lub zabezpieczone w inny równie skuteczny sposób” aby nie ograniczać inwencji konstruktorów i umożliwić stosowanie innych - równie skutecznych jak osłony, środków ochrony bieżni hamulcowych przed zanieczyszczeniem.

Pkt. 1.1.3.8.

- c) Proponujemy zmienić redakcję na „przełączenie rodzaju pracy następowało tylko ze stanowiska sterowniczego maszyny wyciągowej i tylko wtedy, gdy jest ona zahamowana.
- d) Zamiast „propozycji” powinno być „pozycji”.

Pkt. 1.1.3.9.6. Naszym zdaniem elementów niestabilnych nie powinno się stosować do wyboru rodzaju sterowania maszyny a tylko do jej uruchamiania (ręczne podtrzymanie).

Pkt. 1.1.4.4. Nie zgadzamy się z nieuwzględnieniem naszej propozycji do poprzedniego projektu i przytoczoną argumentacją podaną w pkt. 14 „Zestawienie opinii...”. W aktach prawnych takich jak np. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21.10.2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. Nr 199 poz. 1228) oraz przytoczonych w naszych uwagach do poprzedniej wersji opiniowanego rozporządzenia a także PN-EN 60204-1;2010 P Bezpieczeństwo maszyn – Wyposażenie elektryczne maszyn.Część1: Wymagania ogólne, mówi się zawsze o urządzeniu „zatrzymania awaryjnego” a nie „wyłączniku” stanowiącym jego element sterowniczy. Ponadto należy tak, jak w tej normie, rozróżnić funkcję wyłączania awaryjnego od funkcji zatrzymywania awaryjnego
Urządzenie to powinno spełniać wymagania PN-EN ISO13850 Bezpieczeństwo maszyn - Zatrzymanie awaryjne – Zasady projektowania . Należy również pamiętać, że urządzenie to może być wykorzystane, nie tylko przez operatora maszyny, ale również przez inne osoby, które gdy zauważą sytuację zagrożenia mogą zapobiec jej skutkom.

Pkt.1.1.4.6.5. W zdaniu pierwszym brak orzeczenia.

Pkt. 1.1.4.8.6. Zamiast „są zabezpieczone przed następującymi zakłóceniami” powinno być „są odporne na wystąpienie następujących defektów:”, gdyż w rozumieniu PN-EN ISO 12100:2012 P Bezpieczeństwo maszyn - Ogólne zasady projektowania – Ocena ryzyka i zmniejszanie ryzyka oraz norm podanych w naszej propozycji do pkt.1.1.4.8.9 opiniowanego projektu rozporządzenia, wymienione w tym punkcie stany są defektami. Pojęcie „defekty ” należy zastosować również w pkt.1.1.4.8.7.

Pkt. 1.1.4.8.8. Proponujemy obecny zapis, po słowie ”także” skorygować następująco:”.. przekaźników lub styczników pośredniczących, których styki są wykorzystywane w obwodach bezpieczeństwa”.

Pkt. 1.1.4.8.9. Zamiast „...zapewnia się odpowiednią niezawodność pracy” proponujemy „właściwy poziom bezpieczeństwa funkcjonalnego”, gdyż zgodnie z aktualnym stanem wiedzy niezawodność nie jest wystarczającym miernikiem odporności na defekty. Zagadnienie to konkretyzują:

PN-EN ISO 13849 Bezpieczeństwo maszyn – Elementy systemów sterowania związane z bezpieczeństwem – Cz. 1: Ogólne zasady projektowania;

PN-EN 61508 Bezpieczeństwo funkcjonalne elektrycznych/elektronicznych/programowalnych elektronicznych systemów związanych z bezpieczeństwem i

PN-EN 62061 Bezpieczeństwo maszyn – Bezpieczeństwo funkcjonalne elektrycznych, elektronicznych i programowalnych systemów sterowania związanych z bezpieczeństwem.

Pkt. 1.1.5.2.7. Wymienia się tu „miernik ciśnienia medium używanego w hamulcu” a w pkt. 1.1.6.4.10 mówi się o wskaźnikach „minimalnego ciśnienia zasilania pneumatycznego siłowników będących źródłem siły hamowania” oraz ciśnienia w innych siłownikach. Nie mamy pewności czy ten miernik wysyła sygnały zobrazowane na ww. wskaźnikach. Jeśli tak jest to należy odpowiedni skorygować treść w tych punktach. Z względu na to, że treść pkt. 1.1.6.4.10 dotyczy wskaźników na stanowisku operatora uważamy za celowe włączyć ją do pkt. 1.1.5 opiniowanego projektu.

Pkt. 1.1.5.3. Zamiast „oślepienie” należy stosować „oślnienie”, gdyż użyty termin nie występuje PN-90/E-01005 – Technika świetlna. Terminologia.

Pkt. 1.1.5.9.1. Proponuje się skrócić końcową część zdania wprowadzającego poczynając od słowa „następujące ...”, gdyż nie jest precyzyjna i nie wydaje się potrzebna.
Treść ostatniego zdania wymaga skorygowania, gdyż „Sygnalizacja informacyjna” to stan lub zjawisko, których nie da się wyposażyć „w układ kontrolujący jej działanie”.

Pkt 1.7.4.8. Zamiast „sygnalizatory optyczne” proponujemy „sygnalizatory świetlne”, aby zachować zgodność z nazwą wysyłanych przez nie sygnałów podaną w pkt 1.4 naszych „Uwag i propozycji ogólnych” Dotyczy to również pkt. 1.7.5.2.8. wszystkich innych punktów opiniowanego rozporządzenia, w których występują te nazwy.

Pkt. 1.7.5.1.5. Treść tego punktu w obecnej redakcji, jest dla nas niezrozumiała. Wymaga ona precyzyjnego ujęcia, gdyż dotyczy podstawowej funkcji bezpieczeństwa

Pkt. 1.7.5.1.6.1) Proponujemy zmienić na „...świetlny i dźwiękowy”.

Pkt. 1.7.5.3.8.4) Treść powinna dotyczyć wykonania sygnalizatorów a nie sygnałów.

Pkt. 1.7.5.1.35 Zamiast „...optyczno- akustyczny” powinno być, jak to wskazano wcześniej, „świetlny i dźwiękowy.”

Pkt 2.1.9. Niezbędne ukonkretnienie wymagań .

Pkt 2.1.10. Naszym zdaniem treść tego punktu dotyczyć powinna zrozumiałego oznakowania funkcji elementów sterowniczych (tymi elementami posługuje się człowiek w procesie sterowania) a nie urządzeń sterujących.

Pkt 2.1.1.16 Zamiast „..ryzyko..” powinno być „zagrożenie” .

Pkt 2.2.2.11. Z obecnej redakcji ostatniego zdania wynika, że układ wydechowy ma zapewniać pomiar toksyczności gazów spalinowych. Uważamy, że wystarczającym będzie wymaganie, aby układ ten umożliwiał wykonanie takich pomiarów.

Pkt 2.2.2.22. Z treści tego punktu nie wynika jednoznacznie czy konstrukcja powinna zapewnić ochronę operatora przed spadającymi przedmiotami oraz w przypadku wywrócenia się maszyny (ROPS i FOBS), czy też dla jednego z tych przypadków, którego.

Pkt 2.3.3. – 2.3.6. Chociaż terminy: zagrożenie i niebezpieczeństwo traktowane są jako synonimy, to dla zachowania jednolitości terminologii w całym rozporządzeniu, proponujemy stosowany tu termin „niebezpieczeństwem” zastąpić „zagrożeniem” jak w pozostałej części opiniowanego projektu. Dopracowania wymaga treść postanowień pkt 2.3.3. gdyż np. w wyniku dotyku bezpośredniego lub pośredniego może nastąpić przede wszystkim porażenie prądem, o którym nie wspomina się w tym pkt.

Pkt. 2.5.2.1. i 2.5.2. Wymagania ujęte w tych punktach są identyczne a dotyczą zastosowania, odpowiednio do kopalin palnych i niepalnych.

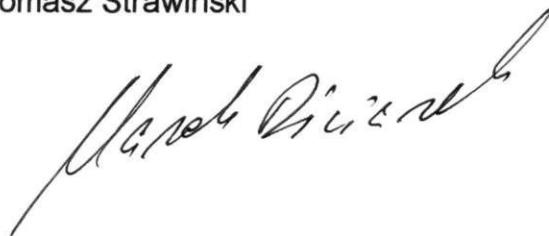
Opracował: mgr inż. Józef Gierasimiuk

Konsultacje:

dr inż. Danuta Augustyńska

dr inż. Małgorzata Poźniak

mgr inż. Tomasz Strawiński

PR

03.03.2014

**Pan
Piotr Litwa
Prezes
Wyższego Urzędu Górniczego
Ul. Poniatowskiego 515
40-055 Katowice**

*VD
+SM
4.03.14
K. Gencow*

*2
2.03.14*

Wasza data:
11.02.2014 r.

Wasz znak:
3788/02/2014/SM

Nasz znak:
AJ-ER-535-9/14

Nasza data:
25.02.2014 r.

Szanowny Panie Prezede

W odpowiedzi na pismo nr PR.02011.63.2013 (ldz.3788/02/2014/SM) z dnia 11 lutego 2014 r. dotyczące projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyrobów dopuszczonych do stosowania w zakładach górniczych (projekt z dnia 9 lutego 2014 r.) uprzejmie informujemy, że Polskie Centrum Akredytacji nie wnosi uwag do przedmiotowego projektu.

Z poważaniem

DYREKTOR

dr inż. Eugeniusz W. Roguski

dr inż. Tomasz Schweitzer

Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Polski Komitet Normalizacyjny | ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa, www.pkn.pl

tel. 22 556 76 00, fax: 22 556 77 80, e-mail: prezsekr@pkn.pl

Warszawa, dnia 18.02.2014 r.

ZPr-045-4/2014

PR
24.02.2014

517
25.02.14
Pieniak

[Handwritten signature]

Pan

Piotr Litwa

Prezes Wyższego Urzędu Górniczego

Szanowny Panie Prezencie

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 lutego 2014 r. (znak PR.0201.63.2013; Idz. 3788/02/2014/SM) dot. **projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wyrobów dopuszczonych do stosowania w zakładach górniczych**, uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o normalizacji z dnia 12 października 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 169, poz. 1386 z późn. zm.) stosowanie Polskich Norm PN jest dobrowolne. Z tego względu proponuję aby w załączniku do rozporządzenia w punkcie 2.2.2.22 i w punkcie 2.2.2.23 (powołanie na normy) użyć sformułowań podobnych do zapisu występującego w punkcie 2.3.6 (np. "Konstrukcja ochronna stanowiska operatora pojazdu jest wykonana w sposób zapewniający bezpieczeństwo w trakcie pracy oraz konserwacji. Wykonanie konstrukcji zgodnie z wymaganiami określonymi w odpowiednich Polskich Normach stwarza domniemanie, iż konstrukcja jest bezpieczna ...").

Z poważaniem

[Handwritten signature]

dr inż. Tomasz Schweitzer

PR.0201.63.2013
Wyższy Urząd Górniczy
Otrzymano dn. 24.02.14
zał. _____
nr 9896/02/2014 | P603/14